

KUJDES! MOS DËMTO BARKODIN

BARKODI

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E ARSIMIT
DHE SPORTIT
AGJENCIA KOMBETARE E PROVIMEVE

PROVIMI ME ZGJEDHJE I MATURËS SHTETËRORE 2014

SESIONI I

VARIANTI **A**

E mërkurë, 18 qershor 2014

Ora 10.00

Lënda: Gjuhë Greke

Udhëzime për nxënësin

Testi në total ka **20 pyetje**, 10 pyetje me zgjedhje (alternativa) dhe 10 pyetje me zhvillim.

Në pyetjet me zgjedhje rrethoni **vetëm** shkronjën përbri përgjigjes së saktë, ndërsa për pyetjet me zhvillim është dhënë hapësira e nevojshme për të shkruar përgjigjen.

Koha për zhvillimin e pyetjeve të testit është **2 orë**.

Pikët për secilën kërkesë janë dhënë përbri saj.

Për përdorim nga komisioni i vlerësimit

Kërkesa	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Pikët									
Kërkesa	10	11	12	13	14	15a	15b	16	17
Pikët									
Kërkesa	18	19a	19b	20a	20b	20c	20d		
Pikët									

Totali i pikëve

KOMISIONI I VLERËSIMIT

1.....Anëtar

2.....Anëtar

ΕΝΟΤΗΤΑ 1

Κατανόηση κειμένου Κείμενο 1 Μια όμορφη δραστηριότητα

Συνήθως η καθημερινότητα είναι δύσκολη. Στον καιρό μας συνεχώς βομβαρδιζόμαστε από δυσάρεστες εικόνες, ενώ περνάμε τη μέρα μας μπροστά στις οθόνες. Νέα που ξετυλίγονται με ταχύτητα μπροστά μας, εικόνες από όλο τον κόσμο, λόγια και άλλα λόγια.

Επανάσταση, όμως, είναι, όπως λέει ένας αγαπημένος μου συγγραφέας, να διατηρούμε την τρυφερότητα και το ρομαντισμό μας. Έψαχνα καιρό για το προσωπικό μου αντίδοτο σε μια κάπως θλιμμένη καθημερινότητα, με οικονομικές καταστροφές και μέσα στην κρίση. Τελικά, για να ξαναβρώ το ρομαντισμό και τα ιδανικά μου κατέφυγα σε μια πολύ όμορφη δραστηριότητα. Άφησα το αυτοκίνητο και άρχισα ξανά να περπατώ. Είχα να το κάνω από τα χρόνια μου στο πανεπιστήμιο, όπου έπαιρνα το δρόμο, χωνόμουν στα στενά και πήγαινα κάθε πρωί στη σχολή με τα πόδια. Περπατώ κάτω από ηλιόλουστο ή συννεφιασμένο ουρανό, με ό,τι καιρό κληρώσει η μέρα. Και είναι ωραίο να μη γνωρίζω τι καιρό θα έχει η επόμενη μέρα! Δεν παρακολουθώ τις ειδήσεις, δεν ελέγχω τον καιρό στο διαδίκτυο. Γενικά μου αρέσουν οι εκπλήξεις! Να ξυπνάω και να βγαίνω στο μπαλκόνι ή να βλέπω από το παράθυρο και να μαντεύω.

Περπατάω με κάθε καιρό και κάνω συνεχώς άλλες διαδρομές. Μου αρέσει να αφήνομαι στο άγνωστο, χωρίς να πρέπει να ψάχνω και να γνωρίζω τα πάντα από πριν. Προτιμώ το ταξίδι από τον τουρισμό γιατί το ταξίδι πάντα έχει κάτι από άγνωστο. Να ξυπνάς μια Κυριακή, ένα πρωί που έχεις ελεύθερο χρόνο ή και ένα απογευματάκι μετά τον μεσημεριανό ύπνο και να περπατάς. Το λένε πολλοί πως το όμορφο βρίσκεται δίπλα μας, απλά δεν έχουμε μάτια ή τη διάθεση να το δούμε. Μπορεί και να θέλει απλά μια διαφορετική ματιά αλλά αγχωνόμαστε! Δεν έχουμε χρόνο οπότε δεν μας περισσεύει για να δούμε τη γωνία του σπιτιού μας με λεπτομέρεια. Έχουμε αυτοκίνητα, μοτοποδήλατα, ποδήλατα, πατίνια όλα όσα χρειάζεται κανείς για να πηγαίνει γρήγορα. Το περπάτημα, όμως, είναι φυσικό αλλά σημαίνει την αργοπορία. Και το χρόνο που διαθέτεις για να αφιερώσεις στο να παρατηρείς τις λεπτομέρειες, τους δρόμους, τους ανθρώπους και τη ζωή την ίδια.

Με το περπάτημα ανακάλυψα πάλι χαμένες στο χρόνο γειτονιές, γκρίζες και χαρούμενες, με μιγκόνιες στα μπαλκόνια και τη μυρωδιά της φρέσκιας μπουγάδας, μικρά καφεενεδάκια, μπακάλικα με εκλεκτά προϊόντα, μπαρμπέρικα και γωνιές, ένα καναρίνι σε ένα κλουβάκι κρεμασμένο στο κλαδί ενός δέντρου. Από παντού μου έρχεται ένα αίσθημα νοσταλγίας και ζεστασιάς. Περνούν από δίπλα μου άνθρωποι αγχωμένοι, με φακέλους, χαρτοφύλακες και γρήγορο βήμα. Οι μητέρες βγάζουν τα βλαστάρια τους βόλτα με το καροτσάκι, Τα παιδιά κυνηγιούνται στις αλάνες. Οι ποδηλάτες, μικροί και μεγάλοι, διασχίζουν τους δρόμους γρήγορα. Πώς να μην είναι τα παγκάκια άδεια; Κανείς δεν σταματά να πάρει μια ανάσα! Είναι όπως ένας πίνακας στο μουσείο. Χρειάζεται χρόνο για να τον καταλάβεις, να πας πιο πίσω, να καθίσεις, να δεις τα χρώματα, να διαβάσεις για τον καλλιτέχνη. Αν δεν περπατάς, βλέπεις μια γενική εικόνα, όχι όλο τον πίνακα! Όχι το κάθε χρώμα, την κάθε πινελιά. Οι φίλοι και οι φίλες μου, βέβαια, συχνά με κοροϊδεύουν, μου λένε να έρθουν να με πάρουν με το αμάξι, αλλά εγώ επιμένω! Και εκείνοι με περιμένουν. Συχνά πηγαίνω στις συναντήσεις περπατώντας. Συχνά περιμένω και εγώ την παρέα μου που απλά ... έμπλεξε στην κίνηση. Και εγώ περπατώ. Γεμάτη ζωή, γεμάτη κίνηση η πόλη, ξεχνιούνται όλα μπροστά σε αυτόν τον καμβά.

Η καρδιά μου αγαλλιάζει! Μπορώ και ξεχνάω κάθε τι που με αγχώνει. Η ψυχολογία μου αλλάζει τόσο πολύ που μου φαίνεται ότι μπορώ να κάνω μια καινούργια αρχή.

Την ώρα του δειλινού αποτραβιέμαι σε μια καρέκλα δίπλα στη θάλασσα και αναλογίζομαι τις εικόνες της ημέρας. Τώρα πια δεν έχω καμία έγνοια. Ούτε για το ρομαντισμό, ούτε για την τρυφερότητα, ούτε για την ανθρωπότητα την ίδια.

Στις ερωτήσεις που ακολουθούν κυκλώστε την απάντηση Α, Β, Γ ή Δ που ταιριάζει περισσότερο με το κείμενο.

1. Ο ήρωας κατέφυγε σε μια όμορφη δραστηριότητα 1 μονάδα
- A) για να αφήσει το αυτοκίνητο
B) για να αρχίσει ξανά να περπατά
Γ) για να ξεφύγει από την οικονομική κρίση
Δ) για να ξαναβρεί το ρομαντισμό και τα ιδανικά του
2. Σύμφωνα με το κείμενο, ο ήρωας 1 μονάδα
- A) περπατούσε μόνο όταν είχε ηλιόλουστο καιρό
B) περπατούσε μόνο όταν είχε συννεφιασμένο ουρανό
Γ) περπατούσε από τα χρόνια του στο πανεπιστήμιο
Δ) περπατούσε αφού ελεγξει τον καιρό στο διαδίκτυο
3. Λέγοντας ο ήρωας στη 2^η παράγραφο πως έψαχνε για το «αντίδοτό του», τί ακριβώς εννοεί; 1 μονάδα
-
4. Ο ήρωας προτιμά 1 μονάδα
- A) να αφήνεται στο άγνωστο
B) να κάνει συνεχώς τις ίδιες διαδρομές
Γ) να ψάχνει πριν ξεκινήσει τη διαδρομή του
Δ) να γνωρίζει τα πάντα από πριν
5. Τί εννοεί ο ήρωας με τη λέξη «αργοπορία» στην 3^η παράγραφο; 1 μονάδα
- A) Το περπάτημα είναι χάσιμο χρόνου
B) Περπατώντας ο άνθρωπος καθυστερεί να πάει στη δουλειά του
Γ) Ο άνθρωπος πρέπει να αφιερώνει το χρόνο του για να παρατηρεί ό'τι είναι φυσικό.
Δ) Ο άνθρωπος πρέπει να αφιερώνει το χρόνο του για να παρατηρεί τις λεπτομέρειες.
6. Πώς περιγράφει ο ήρωας τους ανθρώπους που περνούν δίπλα του; 1 μονάδα
- A) ανέμελοι
B) δυστυχισμένοι
Γ) απαισιόδοξοι
Δ) ανήσυχοι

7. Τι θα ήθελε ο ήρωας να κάνουν όλοι οι άνθρωποι; 1 μονάδα
- A) να γεμίσουν τα παγκάκια
B) να καθίσουν να πάρουν μια ανάσα
Γ) να πάνε στο μουσείο
Δ) να διασχίζουν τους δρόμους πιο γρήγορα
8. Τι προτιμά ο ήρωας το ταξίδι ή τον τουρισμό και γιατί; 1 μονάδα
-
-
9. Στις συναντήσεις με τους φίλους του: 1 μονάδα
- A) Οι φίλοι πάντα τον περιμένουν.
B) Ο ήρωας πάντα περιμένει τους φίλους του.
Γ) Οι φίλοι του πάντα μπλέκουν στην κίνηση.
Δ) Μερικές φορές περιμένουν οι φίλοι, άλλες ο ήρωας.
10. Κυκλώστε τη σωστή απάντηση **Σωστό** ή **Λάθος**: 2 μονάδες
- α. Όταν περπατάς βλέπεις μια γενική εικόνα, όχι όλο τον πίνακα. Σωστό ή Λάθος.
- β. Στο τέλος της ημέρας ο ήρωας σκέφτεται αυτά που του λείπουν. Σωστό ή Λάθος

Κείμενο 2

11. Για τις ερωτήσεις α-ε, διαβάστε το παρακάτω κείμενο και σκεφτείτε μια λέξη που ταιριάζει καλύτερα στο κάθε κενό. Χρησιμοποιείτε μόνο μια λέξη. Υπάρχει ένα παράδειγμα στην αρχή (θ). 5 μονάδες

Είναι γνωστό (θ) ότι πρέπει να πίνουμε πολύ νερό καθημερινά και δεν είναι δύσκολο να το κάνουμε. Χρειάζεται μόνο (α) _____ προσπάθεια. Το θέμα (β) _____ ότι συνηθίζουμε να πίνουμε διάφορα ροφήματα, (γ) _____ ξεχνάμε να πίνουμε αρκετό νερό. Και αυτό δεν είναι καθόλου καλό (δ) την υγεία μας. Αυτό που πρέπει να κάνουμε είναι να βάλουμε το νερό στην καθημερινή (ε) _____ ζωή.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2*Χρήση της γλώσσας (Γραμματική και Λεξιλόγιο)*

Κυκλώστε τη σωστή επιλογή για να είναι σωστό το νόημα των προτάσεων.

12. Πόσο κάνει το μολύβι σου; -Είναι _____. Κάνει _____ ευρώ. **1 μονάδα**

- A) ακριβό / τρεις
- B) ακριβό / τρία
- Γ) ακριβή / τρία
- Δ) ακριβοί / τρία

13. Η ταινία θα _____ στους κινηματογράφους τον επόμενο χειμώνα. **1 μονάδα**

- A) προβληθεί
- B) προσβληθεί
- Γ) καταβληθεί
- Δ) υποβληθεί

14. Ο Δήμος _____ δέκα νέους υπαλλήλους στον τομέα της καθαριότητας. **1 μονάδα**

- A) παρέλαβε
- B) προσέλαβε
- Γ) διέβαλε
- Δ) κατέβαλε

Να μεταφέρετε τις παρακάτω φράσεις στον πληθυντικό αριθμό.

15. α) Παρόλο που τον θεωρούσαν αφελή, αντιλήφθηκε τον υπαινιγμό. **1 μονάδα**

β) Ο στρατηγός είχε την ικανότητα να εμπνέει θάρρος στο στρατιώτη. **1 μονάδα**

Να συμπληρώσετε τις προτάσεις με τον κατάλληλο τύπο της λέξης που βρίσκεται στην παρένθεση.
(Να χρησιμοποιήσετε μόνο μια λέξη).

16. α) Το 6^ο Σύνταγμα έκανε έφοδο και _____ (καταλαμβάνω) την κορυφή.
β) _____ (αδιάκριτος) κοινωνικής καταγωγής όλοι οι πολίτες είναι ίσοι απέναντι στο νόμο.
γ) Η ευθύνη του _____ (διδάσκων) είναι μεγάλη. **3 μονάδες**
17. α) Να ομολογήσεις ότι _____ (σφάλω) αφήνοντας τη δουλειά σου.
β) Στο παρελθόν, πάντοτε _____ (θεωρώ) καλύτεροι από τους άλλους.
γ) Τις προάλλες ο Γιάννης μάς _____ (εκθέτω) ανεπανόρθωτα με τη συμπεριφορά του. **3 μονάδες**
18. α) Εμεινε _____ (κρύβω) μην ξέροντας τί να κάνει.
β) Έχει _____ (δίνω) παράταση για τον κατηγορούμενο.
γ) Αν θέλει να τον πάρουν στη δουλειά, ας _____ (δείχνω) τί ξέρει. **3 μονάδες**

Να μετατρέψετε τις προτάσεις από την ενεργητική φωνή στη παθητική φωνή:

19. α) Ο καθηγητής τού έδωσε συστατική επιστολή. **1 μονάδα**
Η συστατική _____.
- β) Ο εργοδότης εκμεταλλεύεται τους εργαζόμενους. **1 μονάδα**
Οι εργαζόμενοι γίνονται _____.

ΕΝΟΤΗΤΑ 3*Παραγωγή γραπτού λόγου*

Οδηγίες: Σε αυτό το σημείο ο υποψήφιος θα αξιολογηθεί για:

1. το περιεχόμενο (αν η κεντρική ιδέα υποστηρίζεται από συγκεκριμένες λεπτομέρειες).	2 μονάδες
2. την ορθότητα στη γραμματική	2 μονάδες
3. τη χρήση του λεξιλογίου	2 μονάδες
4. την οργάνωση του θέματος (θεματικός σχεδιασμός, με πρωτότυπη αναφορά), λογική δομή των προτάσεων ανάλογα με το είδος του κειμένου	2 μονάδες

Επιλέξτε ένα από τα θέματα που ακολουθούν και αναπτύξτε το.

8 μονάδες

1. Το περιοδικό του σχολείου σας κάνει έναν διαγωνισμό με θέμα τα ανθρώπινα δικαιώματα. Να γράψετε ένα άρθρο στο οποίο να αναφέρετε περιπτώσεις παραβίασης των δικαιωμάτων του ανθρώπου στην εποχή μας και να παρουσιάσετε τα αίτια της παραβίασής τους.
(150-180 λέξεις)
2. Να γράψετε μια ιστορία με τον τίτλο «Το γράμμα που μου άλλαξε τη ζωή»
Να μην συμπεριλάβετε το πραγματικό σας όνομα.
(150-180 λέξεις)
3. Το περιοδικό του σχολείου σας κάνει έναν διαγωνισμό με τίτλο «Οι καλύτερες κριτικές βιβλίων ή ταινιών». Οι μαθητές του σχολείου καλούνται να γράψουν μια κριτική για το καλύτερο βιβλίο που έχουν διαβάσει ή την καλύτερη ταινία που έχουν δει.
(150-180 λέξεις)
